

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. V. De ente, in quo etiam de exemplaribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

manifesta in sensibus, representantur sensibus, tunc nec ipsi sensus possunt bene representare sensibilia mentis, ita scilicet quod ex ipsis sensibilibus intelligibilia capiantur, &c.

Ex hoc documentum inferuntur Mystici, quomodo vera contemplatio sit per actionem fidei, & non sine intellectus operatione, ut concord. lib. 3. cap. 16. num. 6. de qua contemplari. vide Resolutio-

nem 72. S. 10

naret: neque homo amans manus suam, totum bonum suum in bonum manus ordinat. Sic ergo aliquis debet DEUM amare, quod nihil sui sibi relinquit, quoniam in DEUM ordinetur. Dum autem aequalia, vel inferiora amat, sufficit quod sit extra se extens in illa, ita dantur, quod non sibi soli intendat: sed aliis: nec oportet quod totaliter se in illa ordinet.

Sic igitur amor divinus dupliciter potest hic accipi. Uno modo amor quo DEUS amat: & sic exponenda est haec litera, quod amor divinus facit ecstasim, id est, ponit amantem extra se, id est, ordinat ipsum in DEUM, ita quod non permittat ipso amatores esse sui ipsorum, sed rerum divinarum, quia nihil sui sibi relinquant, quoniam in DEUM ordinentur.

Alio modo potest intelligi amor divinus, qui est a DEO derivatus, non solum in DEUM, sed etiam in alia, scilicet aequalia, vel inferiora. Et sic intelligendum est, non dimittens amatores esse sui ipsorum tantum, sed eorum, quae amantur, quia amor facit, quod non solum sibi intendat, sed etiam aliis. Unde dicit, quod praedictum effectum amoris demonstrant superiora per providentiam quam faciunt inferioribus. In hoc enim quodammodo extra se ponuntur, quod aliis intendunt: & similiter monstrant coordinata, id est, aequalia per continentiam, quae invicem continent, prout secundum ab altero juvatur, & fovetur: & monstrant etiam inferiora per hoc, quod divinus convertuntur in sua superiora, ut in quibus bonum eorum existit, in omnibus enim his appareat, quod aliquid extra se exit, dum ad alterum converteritur. Utitur autem hic genitivis pro ablativis, quia græci ablativis carent, &c.

Quid sit ecstasis, & in quo a raptu discernatur, vide supra quatuor proem. & infra Relat. 8. 9.

Quomodo sub hoc nomine ecstasis intelligatur etiam unio habitualis explicant Mystici, ut ex nostris Josephus a JESU-MARIA 2. part. lib. 3. cap. 2. Concor. myst. 1. 3. c. 46. n. 5. de qua unione vide supra q. 17.

C A P V T V.

Deente seu existente, & exemplaribus.

In utroque modo amoris amor trahitur ad rem amatam, sed diversimode: nam in secundo modo licet trahatur ad rem amatam per actionem voluntatis, per intentionem affectus recutitur in ipsum. Unde talis amor non ponit amantem extra se, quantum ad finem intentionis. Bene tamen cum aliquid amat ut primo modo, quia vel: bonum ipsi rei amat, & non ex ea intentione, quia ei exinde aliquid accidat. Unde talis amor ecstasim facit, quia ponit amantem extra se ipsum.

Hoc autem sic tripliciter, &c., cum enim affectus amans fecerit in amatum superius, cuius proinde aliquid est ipse amans, ipsum suum bonum amans ordinat in amatum: sicut si manus amaret hominem, hoc ipsum quod ipsa est, in totum ordinaret, unde totaliter extra se ponetur, quia nullo modo aliquid sui sibi relinqueret, sed in amatum ordinaret. Non autem ita est, cum amat sibi aequalis, vel inferioris: non enim una manus si aliam amat, totam leui aliam ordi-

nat. Et nomen boni latius patere quam entis: siquidem extenditur ad ea quae sunt, & quae non sunt. §. 2. Prædicat DEUM secundum providentias. §. 3. quia DEUM magis participant esse ei propinquiora & spirituata. §. 4. DEUM esse eminenter omnia in omnibus. §. 5. Ex DEO esse omnia, & tempus, & omnia: ipsumque ens esse antiquissimum donum DEI. §. 6. & 7. Omnia in DEO esse unita, licet sint contraria. §. 8. Spiritus & anima, & omnes res a DEO obtinere gradum suum essendi, DEUMque esse omnia exempta, solute, & abstracte. Exemplaria esse rationes substantivas rerum in DEO præexistentes, quae vocantur prædefinitiones, & divinæ voluntates. §. 9. DEUM cuncta complecti simplici sua perfectione. §. 10. DEUM esse omnium principium & finem.

Cita-

*Expositio
D.Th.*

Dupliciter tenet amor in aliquid.

The 1 IESU

Opus Spirit.

C A P V T VII.

*Et sapientia, mente, ratione, veritate
& fide.*

S. Thom. Catur à D. Thoma 1. part. quest. 4. art. 2. quod DEUS in una existentia omnia præ habeat. Et quest. 1. art. 2. q. iud exemplaria sunt Divina voluntates determinativæ & effectiva rerum. Et quest. 44. art. 3. quod ipsum secundum se esse, prius si eo quod est per se vitam esse, & eo quod est per se sapientiam esse. Et quest. 77. art. 1. Angelorum inter ceteras creaturas sunt DEO propinquiores, & similliores. Et quest. 91. art. 1. DEUS simpliciter perfectus est ex hoc quod omnia in se præ habeat, non per modum compositionis, sed simpliciter & unitè.

Et in 1. 2. quest. 2. art. 5. Quod esse est melius quam vivere, & vivere melius quam alia quae sequuntur. & quest. 79. art. 2. quod omne ens derivetur à primo ente.

Et in 3. p. q. 13. a. 1. quod natura divina sit ipsius esse DEI incircumscripsum.

Similiter in 1. dist. 8. quest. 2. art. 3. & d. 17. quest. 2. a. 2. & d. 24. quest. 1. art. 1. & d. 35. qu. 1. art. 1. & d. 36. q. 1. art. 2. art. 3. & d. 46. quest. 1. art. 2. Item disp. de pot. quest. 7. art. 2. Item de malo 1. 6. a. 9. Item de virtut. q. 1. a. 8. Item de verit. q. 8. a. 8. & q. 20. a. 5.

Documentum 64.
ex Lect. prima.

N

Villam est inconveniens ex obscuris imaginibus ad omnium causam ascendentes, supermundanus oculus contemplari omnia in omnium causas, & sibi in vicem contraria uniformiter & unitè. Principium enim est existentiam.

Expositio. D. Thom. Ex aliquibus exemplis quae antea posuit, concludit, quod possit mos ex præmissis sicut ex quibusdam similitudinibus obscurus, id est, deficientibus à divina representatione ascendere ad universalem caulam omnium per similitudinem causarum particularium, ut sic oculis mentis transfigendo omnia mundana, contempletur omnia simpliciter esse in DEO, ut est omnia causa, & quod ea quae sibi in vicem contraria prout sunt in sua naturis, in DEO praeservant simpliciter & unitè. Deinde cùm dicit: Principium enim est, &c. probat idem per rationem: omnia enim multa quae sunt ex uno principio, praeservant unitè in principio primo.

Nota, que in inferioribus dispersa, in DEO esse & cognosci unita & simpliciter. Hinc Refutatio 65.

C A P V T VI.

De vita.

Dicit 9. 1. & 2. De natu vita, ex qua omnis vita, & que cūlibet viventi congrua vitam impertitur. §. 3. A divina vita vivificari unitè.

Citat à D. Th. 1. p. q. 18. a. 1. quod plantæ secundum ultimam rationarium vitæ habent vivere & disp. de malo q. 6. a. 4.

Ex hoc capite nullum mysticum documentum erimus, vel enim iam dictis nihil mystice addit, vel scholasticos concerit.

EO praecipue, quod & divine voluntates & divine voluntates complecti simpliciter esse omnia præ-

probatur
authorita-

tatem.

Dicit 9. 1. Sapientiam DEI esse creatricem omnis sapientie, & eius supra illam. Resquæ divinas menandas non esse secundum nostram intelligentiam. §. 2. ex sapientia DEI Angelos esse in intellectu, & anima rationale, & Iesu esse quasi similem ejus. DEUM omnia nosse sine actu spirituali. Amentiam, infernabilitatem & alia quæ sunt negationes non tribui DEO per defectum, sed per excessum, DEUMque omnia cognoscendo anticipare, qui novit omnia prælquam fierent, & in seculo omnia nosse. Angelos et omni intellectu alter cognoscere sensibili. §. 3. Deus ut est in se esse nobis incognitum, cognoscere per cognitionem, & per ignorantem: esseque de eo cognitionem, laconem, lecentram, ratiō mī, sensum, opinionem, & cogitationem, & nomen, & alia omnia & neque in eligi, neque dici, neque nominari, nec esse aliquid eorum quæ sunt, & in omnibus omnia esse, & nihil in illo: & ex omnibus ab omnibus cognosci, & à nullo ex ultra. §. 4. Quod DEUS dicatur ratio non totum quia rationis largior est, sed quia causas omnium in seculo uniuscunq; anticipavit. Et quod Rōm. 10. 9. Verbum DEI sit simplex veritas, & fides fundamentum.

Catur à D. Th. 1. p. q. 14. a. 10. quod Deus per semetipsum tenebratum accipi videntem, non aliunde videns tenebras, quam à somme, & q. 35. a. 2. quod Angelii non comprehendunt divinam cognitionem à rebus divinis, & tantib. quod etiam sibi obiectum qu. 5. art. 3. & prole sumit qu. 38. art. 3. & art. 4. quod virtus in intellectu Angelorum resplendet perspicaci divinorum intellectuum simplicitate. Similiter quest. 76. art. 7. Item 1. 2. qu. 1. 2. art. 1. quod à Angelis ad Angelum purgatio, illuminatio, & perfectio nihil aliud sit quam divina scientia amplius. Item 2. 2. quest. 1. art. 1. quod fides sit circa simplicem, & semper existentem veritatem, & quest. 8. art. 1. quod modulus humanae naturæ est, ut discursive veritatem cognoscat, & quest. 180. a. 3. in hoc differre hominem ab Angelo, qui simplici apprehensione veritatem intueretur, & quest. 188. art. 7. fines primorum confinguntur principiis secundorum.

Videatur etiam in 1. dist. 2. quest. 1. art. 2. & d. 4. quest. 2. art. 1. & d. 8. quest. 2. art. 1. & quest. 4. art. 3. & d. 19. quest. 2. art. 1. & d. 38. quest. 1. art. 3. & in disp. de pot. quest. 6. art. 6. de malo quest. 16. art. 1. de verit. quest. 1. art. 2. de verit. q. 8. art. 8. & 1. 5.

Documentum 65.
ex Lect. 3.

Oportet autem videre metem nostram habere quidem virtutem ad intelligentiam, per quam intelligibilia inspicit, unitivitatem autem excedentem mentis naturam, per quam conjugatur ad ea, quæ sunt super ipsam. Secundum hanc igitur oportet divina intelligere, non secundum nos, sed nos ipsos extra nos ipsos statutos, & rotas deservatos. Melior enim est esse DEI, & non nostri ipsorum. Ita enim erunt divina data cum DEO futuri.

B b b 4

E: